Poštnina plačana v gotovini | Maribor, torek 16. januarja 1934 | Štev. 12 | Leto VIII. (XV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Kaos v avstrijski notranji politiki

ZAPLETANJE KANCELARJA DR. DOLLFUSSA V LASTNE MREŽE.

Okoli Božiča so bila na pritisk Italije uvedena tajna pogajanja med Nemčijo in Avstrijo, katerim so prisostvovali tudi zastopniki italijanske in madžarske diplomacije. Šlo je za to, da se najde med Berlinom in Dunajem kompromisni sporazum o sodelovanju, kar naj bi omogočilo realizacijo italijanskega načrta osnovanja bloka: **Italija, Nemčija, Avstrija, Madžarska.** Ker so razni znaki kazali na spremembo Dollfussove taktike napram narodnim socialistom, se je v evropskem tisku pojavila domneva, da je bil sporazum dosežen in je sedaj le še vprašanje, kdaj in kako se bo v celoti izvedel. To mnenje smo zabeležili tudi mi na tem mestu. Med tem se je pa v zakulisju, kjer so se spletle stvari, zgodilo nekaj, česar prav za prav izven najožjih nihče ne ve. **V glavnem že doseženi sporazum se je razbil in boj med Dunajem in Berlinom, odnosno med dr. Dollfussom in avstrijskimi narodnimi socialisti se je še poostril.** Obenem se je pa pojavila v Avstriji še splošna zmeda, iz katere je težko izluščiti dejansko stanje.

Dejali smo, da prav za prav nihče ne ve, kaj se je zgodilo za kulisami, zato ne moremo kategorično trditi ne tega ne onega, vendar naj nam bo dovoljena domneva, da so sporazum onemogočili heimwehrovci. Nekateri evropski listi so šli pri tej trditvi celo tako daleč, da so heimwehrovce obdolžili, da so oni metali zadnje dni po Avstriji bombe, zato da bi se zdelo, da hitlerjevci ne mislijo resno na sporazum in nadaljujejo svoje teroristične akte. Pa bodi to že res ali ne, gotovo je vendar, da so oni heimwehrovci, ki se zbirajo okoli kneza Starhemberga in podkancelarja majorja Feya, napeli vse svoje moči, da se ne bi dosegel tak sporazum in se jim je zares tudi posrečilo spraviti kancelarja dr. Dollfussa v tako zagato, **da se jim je vdal in ugodil vsem njihovim vsaj zaenkrat glavnim zahtevam.** Podkancelar major Fey je postal preko noči minister za notranjo varnost v Avstriji, t. j. diktator v politično-policijskih zadevah, drugi heimwehrovec, ministerialni svetnik dr. Fleisch pa komisar za personalne zadeve, to se pravi za čistilca v vrstah državnih uradnikov in nameščencev. S tem so dobili heimwehrovci še večji upliv na režim in njegovo delovanje in je dr. Dollfuss že sedaj prepuščen tej skupini, ki hoče fašizem, skorai na milost in nemilost.

Poznavalci sedanjih avstrijskih razmer pa zatrjujejo, da heimwehrovci še niso zaključili svojih ambicij. Njihov končni smoter je homogena heimwehrovska vlada, najbrže pod vodstvom kneza Starhemberga. To pa pomeni, da se je dr. Dollfuss vdal tistim, ki so mu najbolj nevarni in ki ga bodo prej ali slej sami vrgli v politično ropotarnico. Zaradi kapitulacije pred heimwehrovci pa si je Dollfuss še bolj odtujil ne samo narodne socialiste, ki so pričeli novo teroristično akcijo, marveč tudi vse stranke Avstrije, **tudi krščanske socialce,** ki jih ni volja priti pod popolno oblast heimwehrovcev. Tako lahko trdimo, da nima Dollfuss iskreno na svoji strani prav nikogar in leze vedno globlje v temno negotovost. Edini dve skupini, ki vesta pozitivno kaj hočeta, sta v Avstriji **hitlerjevska okoli Frauenfelda in heimwehrovska okoli kneza Starhemberga,** pa samo okoli tega, kajti med tem se je zgodilo nekaj, kar je strmečemu svetu pokazalo, da heimwehrovci tudi niso enotni. Vsi se še dobro spominjamo operetne ustaje Mariborčana dr. Pirimerja na Štajerskem in poznejše pridružitve njegovega dela heimwehrovcev k narodnim socialistom. Sedaj mu je pa hotel slediti točno po istih stopinjah voditelj nižjeavstrijskih heimwehrovcev grof Alberti, ki se je v družbi drugih svojih somišljenikov **pogajal s hitlerjevcem Frauenfeldom, ki je bil za Božič izpuščen iz zapora, in z ostalimi voditelji narodnih socialistov za skupno izvedbo prevrata v Avstriji.**

Vladna policija je šele v zadnjem trenutku odkrila to zaroto dela heimwehrovcev, ki ne soglašajo s smernicami majorja Feya in kneza Starhemberga in preprečila realizacijo nevarnih načrtov, saj je bil za prevrat določen celo že dan! Prav to nepričakovano odkritje, ki je povzročilo ponovno aretacijo Frauenfelda, grofa Albertija in celo vrsto hitlerjevcev in njim naklonjenih heimwehrovcev, je pa razgalilo do samega dna vso razrvanost sedanjih političnih razmer v Avstriji. Torej ne le to, da skuša del heimwehrovcev polagoma in zahrbtno odstraniti dr. Dollfussa, ki jim daje vsak dan večje koncesije, **drugi del paktira celo z narodnimi socialisti in hoče skupno ž njimi v revolucijo proti dr. Dollfussu!** Ta po telesu najmanjši diktator sveta je prišel torej s svojo diktaturo tako daleč, **da ne ve kdo je zanj in kdo proti njemu in kdo mu je manj, kdo bolj nevaren!** Da se v takih razmerah sploh še drži, ni torej prav nič več njegova zasluga, marveč posledica vse splošne razrvanosti, nezanesljivosti in špekulativnih namenov posameznih skupin.

Kako je mogla nekoč tako resna Avstrija zaiti v take obupne razmere? Zato, ker ji je hotel biti diktator človek, ki ni vedel kaj prav za prav hoče, ki ni hotel ne fašizma ne demokracije. **Toda danes so časi, ko se je treba odločiti ali za eno ali za drugo; tretjega ni!** -r.

Angleški list o položaju v Avstriji

LONDONSKE »TIMES« TRDIJO, DA STOJI DOLLFUSSOV REŽIM NA SLABIH NOGAH IN KRITIZIRA POLITIKO SREDNJE EVROPE.

LONDON, 16. jan. **Afera voditelja nižjeavstrijskih heimwehrovcev dr. Albertija, ki je bil aretiran v trenutku, ko je razpravljal z voditelji razpuščene stranke narodnih socialistov, je našla nad vse glasen odmev tudi v angleških političnih krogih. »Times« pišejo, da pomeni ta afera strašen udarec za vso avstrijsko vlado, udarec, ki bo izvrstno služil narodnim socialistom, da pokažejo svetu, kako tudi njihovi nasprotniki prestopajo na njihovo stran. List pravi, da je to odločen predor žive sile sedanjega režima v Avstriji in ponoven dokaz, da bazira avstrijski Dollfussov režim na skrajno slabih temeljih. Angleški politični krogi vidijo v tem znak, da politika, ki se vodi v srednji Evropi, po tej poti ne more nikakor doseči kakih uspehov, temveč vodi nasprotno samo k novim nemirom, neredom in nevarnostim.**

PREPREČEN ATENTAT NA PUJIJA

ČANGČUNG, 16. jan. Mandžurska policija je aretirala 6 oseb, katerim je dokazala, da so pripravljale atentat na bodočega mandžurskega cesarja

Italijanski napori v Podonavju

PRIHOD SUVICHA NA DUNAJ. TEMELJI ZA NOVO AVSTRIJSKO USTAVO. Z NEMČIJO SE MORA DOSEČI SPORAZUM. — ZAENKRAT ZVEZA AVSTRIJE IN MADŽARSKE.

DUNAJ, 16. jan. **Po nedavnih razpravah v vodstvu avstrijske krščansko-socialne stranke se je včeraj pričelo zasedanje poslanskega kluba te stranke. Včeraj pa je prispel na Dunaj na povratku v Budimpešto tudi madžarski kmetijski minister Kallay. V četrtek se pričakuje tukaj prihod Mussolinijevega odposlanca, državnega tajnika Suvicha, ki bo imel z avstrijsko vlado razgovore in pogajanja izrednega pomena. V prvi vrsti gre za revizijo avstrijske ustave, notranjo ureditev Avstrije in zagotovitev avstrijske neodvisnosti. Revizija ustave bi se izvedla baje na podlagi načel papeževe enciklike »De quadragesimo anno«, nikakor pa ne v fašistični smeri. Ta revizija pa bi se izvršila šele potem, ko bi se Berlin odrekel svojih aneksijskih namer napram Avstriji, kar pomeni, da bodo pri vsem tem sodelovali tudi avstrijski narodni socialisti(?). Italija želi izpeljati najprej čim tesnejše gospodarsko sodelovanje med Avstrijo in Madžarsko, nato pa še politično. Za primer zagotovitve absolutne neodvisnosti Avstrije s pristankom Nemčije, bi bila Francija baje pripravljena na posredovanje Italije in Anglije ugoditi nekaterim nemškim zahtevam. Suvich se bo mudil na Dunaju 2 do 3 dni, nakar se bo vrnil naravnost v Rim. V začetku februarja pa bo Suvich odpotoval v Budimpešto in odtod na Dunaj. V četrtek zvečer bo v uradu zveznega kancelarja svečan sprejem na čast Suvichu, na katerega so povabljeni tudi vsi tuji diplomati in predstavniki domačega ter tujega tiska.**

Nagel porast angleškega fašizma

VELIKA SENZACIJA V LONDONU. LORD ROTHERMERE ZA ANGLEŠKI FAŠIZEM IN MOSLEYA.

LONDON, 16. jan. **Največja politična senzacija včerajšnjega dne v Londonu je bil velik članek lorda Rothermera v »Daily Mailu«, v katerem se je lord odkrito deklariral za fašizem na Angleškem in za njegovega voditelja Mosleya, bivšega narodnega poslanca delavske stranke. Lord Rothermer pravi v svojem članku, da je fašizem italijanskega izvora, vendar se pa da z majhnimi spremembami uporabiti v vsaki državi in tako tudi na Angleškem. Ta pokret danes ni omejen samo na Italijo, ker je pač pokret mladih proti starim, pokret novih sistemov vladanja proti zastarelim sistemom, med katerimi je najkonservativnejši prav v Angliji, kar predstavlja za državo največjo nevarnost, ker bi se mogla znajti na zadnjem mestu takrat, ko se bodo pobirali sadovi novega gibanja. Ta senzacionalni članek lorda Rothermera je silno odjeknil v vsej politični javnosti, ker sedaj ni nobenega dvoma več, da bo Mosley s pomočjo Rothermerjevega tiska vodil mnogo močnejšo agitacijo na škodo sedanjih angleških strank.**

Nemčija povabljena v Ženevo

PARIZ, 16. januarja. **Listi se bavijo s predlogom, ki ga je stavil včeraj na seji sveta Društva narodov francoski zastopnik Massigli, da bi se namreč povabila Nemčija k pogajanjem o tehnični organizaciji posaarskega plebiscita potom Društva narodov. »Petit Journal« objavlja iz Ženeve vest, da so izzvala izvajanja francoskega delegata v svetu Društva narodov izredno presenečenje. Sedaj je poklicana samo še Nemčija, da pokaže svojo dobro voljo. List zaključuje svoje poročilo s pripombo, da se ni treba vdajati nobeni iluziji, ker ne bo Nemčija tudi tokrat poslala v Ženevo nobenega svojega zastopnika.**

Rusija in Društvo narodov

PARIZ, 16. januarja. **Vesti, da namerava sovjetska Rusija vstopiti v Društvo narodov z namenom, da bi utrdila položaj Francije, pripisujejo tukajšnji politični krogi velik pomen. Obenem pa se izjavlja, da bi se mogla za sprejem Rusije sklepčna in zmožna konferenca Društva narodov sestati šele v letošnjem septembru.**

ŽENEVA, 16. januarja. **Nekateri trdovratno vzdržujejo vesti, da se sovjetska Rusija bavi z mislijo vstopiti v Društvo narodov in da so se zadevna pogajanja že pričela. Merodajni činitelji te vesti demantirajo, vendar pa priznavajo, da ni izključena možnost intenzivnejšega sodelovanja sovjetske Rusije z Društvom narodov, in to ne samo v razorožitvenem pogledu.**

TITULESCU ODPOTOVAL V ŽENEVO.

BUKAREŠTA, 16. jan. Zunanji minister Titulescu je odpotoval davi v Ženevo, kjer bo prisostvoval posvetovanjem tamkaj zbranih državnikov. Na svojem povratku v Bukarešto, se bo ustavil v Zagrebu, kjer se bo pričelo, kakor že znano, dne 22. t. m. zasedanje stalnega sveta male antante.

NEMŠKI ODGOVOR FRANCIJI.

BERLIN, 16. jan. Nemški odgovor na francoski memorandum bo najbrže še danes izročen francoskemu poslaniku v Berlinu Poncetu. Potrjujejo se vesti, da je nemški odgovor sestavljen v zelo vljudnem tonu, vendar pa Nemčija v njem odklanja v glavnem večino francoskih predlogov in predlaga svoje nove, znatno zmanjšane zahteve.

POTRES V INDIJI.

KALKUTA, 16. januarja. Včerajšnji potres je povzročil tukaj veliko škodo. Število človeških žrtev še ni znano. Že pri prvem potresnem sunku je v mestu pobegnilo vse prebivalstvo na prosto, da je nastala na cestah in ulicah taka gnječa, da je bilo več oseb dobesedno poteptanih. Zvonik neke tukajšnje katoliške cerkve se je podrl, prav tako tudi del sodne palače.

Dnevne vesti

Darovalcem knjig za knjižno akcijo v vednost

Dne 8. t. m. je prinesel »Večernik« izjavo Akad. podružnice CMD v Ljubljani, v kateri je omenjeno, da so knjige nabrane pri ljubljanski knjižni akciji že porazdelili, da pa za usodo knjig, zbranih v Mariboru, ni bilo mogoče od vodstva knjižne akcije prav nič izvedeti. Zato priobčujemo nekaj vrstic v pojasnilo vsem darovalcem.

V Ljubljani je bila akcija započeta mnogo prej kot v Mariboru in je torej tam bilo možno knjige že razposlati. Pa še eno prednost so imeli Ljubljančani: cela vrsta akademikov je z veseljem prijela vso stvar v roke. In v Mariboru? Dva odnosno trije se brigajo za vse! Pri tem pa je nujno potrebno omeniti žalostno dejstvo, da so sicer »Mladi intelektualci« obljubili pomoč, ampak dosedaj ni bilo od nikoder nikogar, da bi kaj pripomogel, čeprav imajo spričo brezposelnosti dovolj časa. In še eno: v začetku omenjena notica je prišla v »Večernik« na vzpodbudo pisma, ki ga je poslala priobčevalcu notice podružnica CMD v Mariboru. V tem dopisu povprašujejo gospodje okrog mariborske CMD, kam so kaj izginile knjige, da ni o njih nič čuti. Ali so v skrbeh? Bržkone bi se radi sedaj prav na široko vsedli in velikodušno delili daljnji in bližnji okolici plod dela mladih, ki so žrtvovali marsikatero prosto uro in tudi marsikaj morali »požreti« pri trkanju na vrata. Ne, gospodje, sedaj ne rabimo več podpore, za katero smo vas prosili ob začetku knjižne akcije. Nočemo pa poslušati tudi nikakršnih nasvetov: če smo preje vedeli kako in kaj, bomo tudi sedaj! Vedite pa: delo bo izvršeno, knjige bodo dosegle svoj smoter.

Mnogo je še dela, saj je treba knjige vse še lepo urediti. Vse pa je zvezano tudi z velikimi stroški, saj je že dosedaj stala vezava knjig nad 2000 Din. (Potrebnih bo še vsaj 6000 Din!) Ni to malenkostna vsota, a Zveza kulturnih društev bo kot soudeleženka pri knjižni akciji to utrpela.

Dosedaj so dobila večje število knjig društva »Nanos« in Sokol v Studencih in Krčevini, ustanovljenih pa je bilo tudi že nekaj knjižnic v podeželju. Bodite torej vsi darovalci uverjeni, da bo vse izvršeno v zadovolistvo vseh! D. S.

Preložen koncert Glasbene Matice. Nameravani Devov koncert Glasbene Matice se prelaga iz tehničnih razlogov na ponedeljek 22. tm.

Ukinjena avtobusna vožnja. Večerna avtobusna vožnja ob sredah (odhod 17.30 z Glavnega trga) do Bresternice se radi slabe frekvence ukine.

Zborovanje trgovcev. V okvirju združenja trgovcev v Mariboru bo predaval jutri zvečer — kot je bilo že napovedano — v prostorih hotela »Orel« tajnik Zbornice za TOI g. dr. Ivan Pless o aktuelnih trgovskih vprašanjih. Po predavanju bo diskusija. Združenje ponovno vabi trgovce na ta važni sestanek.

Prvi zgodovinski večer bo v četrtek 18. t. m. ob 20. uri v Študijski knjižnici. Na dnevnem redu je tema: Jože Vošnjak. Vsi člani ZDM vljudno vabljeni!

Učni tečaj za obrtno knjigovodstvo. V ponedeljek 15. tm. je mariborska poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda otvorila v poslopju Trgovske akademije obrtni knjigovodski tečaj, za katerega se je prijavilo visoko število 38 udeležencev. Pričakovati pa je, da se bo to število še precej povišalo in bo treba tečaj deliti v 2 oddelka. Udeleženci so brez izjeme pomočniki in pomočnice iz rokodelskih strok, največ jih je iz krojaške in mesarske stroke. Nekateri so pri šli tudi iz oddaljenejših krajev, kakor n. pr. iz Poljčan. Predavanja se bodo vršila v poslopju trgovske akademije ob torkih, četrtkih in petkih od 20.—22. ure.

Dvodnevni kletarski tečaj bo v ponedeljek in torek, to je 29. in 30. januarja t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk bo teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Združenje prevozniških obrtov v Mariboru naznanja svojim članom, da dobijo pri mestnem avtobusnem podjetju lahki bencin proti legitimaciji po **Din 7.70** za liter. Načelstvo.

Dečji zbor harmonikarjev. Na prošnjo interesentov se otvarja tretji tečaj začetnikov pod vodstvom gosp. profesorja Schweigerja. Prijave in informacije vsak ponedeljek in četrtek v klasični gimnaziji, Koroščeva ulica od 4. do 6. ure ali vsak dan pri tajniku g. Guštinu, Grajski kino.

Sokolsko društvo Maribor Matica ima svoj redni občni zbor v četrtek 18. t. m. ob pol 20. uri v mali dvorani Narodnega doma II. nadst. Za vse članstvo je občni zbor strogo obvezen. Vabljeni tudi prijatelji Sokolstva.

Strelska družina na Teznem bo imela odslej svoje redne sobne strelske vaje v poslopju osnovne šole na Teznem vsako sredo zvečer, in ne več v prostorih gostilne Achtig.

Torek 16 Torek 16

!SVENGALI!

znovimi eksperimenti v Veliki kavarni

Zdravniško društvo v Mariboru ima svojo sejo v sredo ob 7. zvečer v hotelu »Mariborski dvor«. Vabljeni so tudi vsi člani, da se seje udeleže.

Združene narodne organizacije priredé v petek 19. tm. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma prvo predavanje, in sicer »O krizi marksizma«. K temu za sedanjost važnemu predavanju vabijo vse narodno delavstvo in meščanstvo.

Veliko zanimanje za »Slovenski bralni krožek«. Članek »Naše revije v vaše domove«, objavljen v »Večerniku« pretekli petek, je vzbudil veliko zanimanje za »Slovenski bralni krožek« in njegove revije. Naše glavno delo je pač širiti med ljudstvo v našem jeziku in duhu pisane revije, ki naj zamenjajo tuje, zlasti nemške. Revije, ki jih bo dostavljal krožek, ne prikazujejo samo naših krajev v besedi in sliki, marveč tudi vse pridobitve sodobne tehnike, literature, umetnosti, sporta itd. doma in v svetu. Vsak naročnik bo imel priliko dobiti vsako serijo teh revij za teden dni na dom. Zato smo trdno prepričani, da ne bo zavednega slovenskega doma v Mariboru, ki se ne bi okoristil s to priložnostjo. Vsi, ki se zanimajo za »Slovenski bralni krožek« in žele informacije ali hočejo pristopiti, naj se čimprej zglase v trgovini v Slovenski ulici št. 18. ali pa g. Cenonu Dvoršaku v Tattenbachovi ul. 16/III. Zaenkrat bo osem skupin, zato hitite, da pridete na vrsto. Revije bodo pričele krožiti s početkom meseca februarja.

Naročnikom knjižnih zbirk Tiskovne zadruge sporočamo, da bo v kratkem izšel program novih knjižnih zbirk s cenami in plačilnimi pogoji. Mesečni obroki se bodo začeli plačevati letos z marcem in se bodo končali s 1. februarjem 1935 l. Z novim zanimivim programom bo ustreženo najširšim krogom, ki jih vse vabimo k naročbi zbirk, ko bo program objavljen. Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Živinska sol. Naša notica, da primanjkuje živinske soli zato, ker se v mestih porablja za razne namene, tudi za posipanje zasneženih pločnikov, je vzbudila med živinorejci po deželi veliko zanimanje. Prejeli smo več dopisov, kier zahtevajo naši naročniki ogorčeno, naj se ta zadeva preišče in ukrene vse potrebno, da živinske soli kmetovalcem ne bo več primanjkovalo.

Tujski promet. V prvi polovici januarja je bilo pri policiji priglašenih 649 oseb, od teh 259 tujcev, in sicer 72 z Dunaja, 24 iz Gradca in 153 tujcev iz drugih mest. Največji promet je bil z Dunajem.

Preureditev radio postaj. V smislu sklepov lucernske konference so pričele evropske radio postaje spreminjati svoje valovne dolžine predsinočnim od pol 23. ure dalje.

Prvi krematorij na Balkanu bo v Beogradu. Odbor 30 let obstoječega srbskega društva za sežiganje mrličev »Ogenj« je sklenil še letos spomladi zgraditi v Beogradu moderen krematorij, ki bo prvi na Balkanu.

»Za naše postojanke na Pohorju« — pod to devizo se bo vršil tudi letos **planinski ples** dne 1. februarja pri »Unionu«. Ker je čisti dobiček namenjen za izpopolnitev opreme pohorskih postojank, bo to prireditev gotovo obiskal vsak Mariborčan, ki obiskuje naše Pohorje in mu koče nudijo prijetna zatočišča, pa tudi vsak, ki se rad dobro in prijetno zabava!

Vozne olajšave. Jadranska obala, zdravilna kopališča, višinska letovišča in objezerska mesta po 10-dnevnem bivanju brezplačen povratek na železnici. Bohinj, sokolske smučarske tekme, 27. in 28. januarja, polovična vožnja za člane Sokola v času od 24. do 31. januarja. — Dunaj, do 3. marca, 40% popusta pri povratku na brzovlakih, vizuma prost vstop v Avstrijo in ugodnosti v hotelih, na koncertih, razstavah itd., na podlagi zimskosezonske karte po ceni Din 70. — Salzburg, sankaške tekme, 20. in 21. januarja, 25% popusta za gledalce, 50% za aktivne udeležence v času od 18. do 23. jan. na podlagi predpisanih legitimacij. Heiligenblut, smuške tekme, 20. in 21. januarja, 25% znižana vožnja v času od 18. do 23. januarja na podlagi predpisanih legitimacij. Mallnitz, avstrijske smuške tekme, 2.—4. februarja, 25% popusta na železnici v času od 31. I. do 6. II. Nemčija, do 31. maja 25% popusta po sedemdnevnem bivanju na vseh progah. Rim, zgodovinska razstava do 21. aprila, 70% znižana vožnja do Rima in Napolja na italijanskih železnicah. San Remo, razne prireditve, do 15. aprila, 50% popusta na italijanskih železnicah. Pomlad v Siciliji (Primavera siciliana), od 1. jan. do 30. jun., 50% popusta na italijanskih železnicah. Italija, polovična vožnja za vse kraje po 6 dnevnem bivanju. Švica, do 15. marca 30% popusta pri tour-retour vožnjah na vseh progah. Kairo, internacionalni poštni kongres od 1. II. do 31. III 50% poštni kongres od 1.-31. III. 50% popusta na parnikih Lloyd Triestino. London, mednarodni sejem od 14. febr. do 1. marca. Lyon, mednarodni sejem 8. do 18. marca, Pariz, sejem 11. do 29. maja. Chicago, svetovna razstava 1. junija do 31. oktobra. Basel, vzorčni sejem, april. Popusti pozneje. Vse nadalnje in podrobnejše informacije daje »PUTNIK«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

Obsodba dveh vohunov. Včeraj sta bila pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu obsojena zaradi vohunstva v korist neke sosedne države italijanska državljana Karel in Marija Cosulich s Sušaka, in sicer je bil obsojen prvi obtoženec na 10 let ječe in trajno izgubo častnih državljanskih pravic, soobtoženka pa na leto dni ječe in 5-letno izgubo častnih državljanskih pravic. Po prestani kazni bosta oba za vedno izgnana iz naše države.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 17. tm. Ob 12.15: reproducirane vesele pesmi; 12.45: poročila; 13: čas, violinski koncerti na ploščah; 18:komorna glasba, radio kvintet; 18.30: radio orkester; 19: ob stoletnici Josipine Turnograjske, predava Vera Dostalova; 19.30: literarna ura: hrvatsko žensko slovstvo, predava Černejeva, 20: pevski koncert Julija Betteta s spremljevanjem radio-orkesta, 20.45: koncert komornega tria; 21.45: kvartet mandolin; 22.30: čas, poročila.

Kino Union. Od ponedeljka dalje predvaja prvovrstni film ameriške produkcije v nemškem jeziku »Prodana ljubezen« z najlepšimi ameriškimi igralci Joan Crawford in Clark Gable. Krasna vsebina, razkošna oprema, dragocene toalete, najnovejša moda.

Grajski kino. Samo še do vključno srede sijajna opereta »Njena visokost prodajalka«. V glavnih vlogah Willy Forst, Liane Haid in pa Paul Kemp. Krasen film duhovite komike, izborne glasbe in lepega petja. Pripravlja se eden najlepših letošnjih filmov: »Marija«. Krasna madžarska legenda. Sinfonija ljubezni. Madžarska ciganska godba. Veličanstveni cerkveni posnetki.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne **Franc Jožefove grenčice** prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da pridejo v kri.

Na oano gledališče

REPERTOAR.

Torek, 16. januarja ob 20. uri: »Mala Floramye«. Red B.

Sreda, 17. januarja: Zaprto.

Četrtek, 18. januarja ob 20. uri: »Okence«. **Premiera.**

Premiera veseloigre »Okence« bo v četrtek, 18. tm. Delo spada med najboljše veseloigre novejše češke dramske literature ter je doseglo povsod močan uspeh. Vsebina je pisana prav efektno, nastopajoče osebe so orisane markantno. Avtorica Olga Scheinpflugova, članica praškega »Narodnega divadla« je z »Okencem« pokazala, da ni samo izredna igralka, temveč tudi dobra pisateljica. Mariborsko uprizoritev pripravlja glavni režiser Jože Kovič, ki igra tudi glavno ulogo, privatnega docenta Jakoba Johaneka. V drugih ulogah nastopijo Zakrajškova, Barbičeva, P. Kovič, Nakrst, Grom, Blaž, Medven, Burijan in Gorišek.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura **»Franz Josefova« grenčica** lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obsojena vlomilca. Te dni sta se zagovarjala pred malim kazenskim senatom 22letni delavec Ivan Mesarič iz Lipovcev in 18letni Josip Budja iz Muzge radi vloma. Značilno je ozadje, kakor ga slika obtožnica, ki je spravilo oba mlada fanta na krivo pot. Budja se je spoznal z nekim dekletom in ni ostala njuna ljubezen brez posledic. Nameraval se je poročiti s svojo zaročenko in je hotel priti na vsak način do denarja. Zato je nagovoril svojega prijatelja Mesariča, naj bi mu pomagal pri nekem načrtu, po katerem bi prišla oba do denarja. Sklenjeno, storjeno. Ko ni bilo v Lipovcih posestnika Štefana Ulena doma, sta vdrla lani v novembru v njegovo hišo in mu odnesla vse prihranke v znesku 19.644 Din. Denar sta si razdelila in je večji del obdržal Budja, ki se je pripravljal pridno na srečno zakonsko življenje. To srečo pa so mu skalili orožniki, ki so se lepega dne oglasili pri njem in ga odgnali v spremstvu prijatelja Mesariča v zapore. V smislu obtožbe je kazenski senat spoznal oba obtoženca za kriva in obsodil Jožefa Budjo na 2 leti strogega zapora, Ivana Mesariča pa na 18 mesecev težke ječe in na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 2 let.

Aretirana tihotapca. Včeraj je obmejna policija aretirala nekega Štefana K. in Gašperja C., ker sta vtihotapila saharin v našo državo. Policijski organi so jima blago zaplenili, oba pa so izročili v zapore.

Iz mariborske bolnišnice. Včeraj popoldne so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico dve žrtvi poledice, in sicer 11-letnega učenca Antona Šauperla iz Peker, ki si je zlomil levo nogo, in 71letno Ljudmilo Mušičevo iz Nasipne ulice, ki si je nevarno poškodovala desno roko. Davi pa je moral poiskati v bolnišnici potrebno pomoč 22letni kovinotiskar Hinko Mavrič iz Maistrove ulice, ki si je med delom zabodel črnilni svinčnik v bedro.

Drobne vesti s policije. Že nekaj dni niso imeli na policiji zabeležene nobene omembe vredne aretacije. Včeraj pa je policija aretirala 15 postopačev in delamrznežev, večina samih mladih ljudi. Pri držala jih bo v zaporu in jim natančno preiskala vest, ker sumi, da so med njimi taki, ki so zelo nevarni tuji lastnini. Aretirani pa sta bili tudi dve pocestnici, ki sta bili oddani v bolnišnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 5 stopinj C pod ničlo, minimalna temperatura je znašala 4 stopinje C pod ničlo; barometer je kazal pri 13 stopinjah 734.6, reduciran na ničlo pa 733; relativna vlaga 90; vreme je oblačno. Vremenska napoved pravi, da bo vreme spremenljivo, južno in zapadni vetrovi.

Občni zbor Sokola Maribor III.

LEP NAPREDEK SOKOLSKEGA DELOVANJA V SEVERNEM DELU NAŠEGA MESTA.

Preteklo nedeljo dopoldne je imel Sokol Maribor III. (Krčevina-Košaki) svoj letošnji občni zbor v krčevinski šoli, ki se ga je udeležilo naravnost častno število članstva. Udeležil pa se ga je tudi odposlanec mariborske sokolske župe župni načelnik br. Franjo Mačus. Občni zbor je otvoril in vodil društveni starosta prof. br. Lojze Struna, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče, nato pa podal izčrpno in obširno poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. Omenil je pristop bolgarskih junakov k sokolski zvezi in naglasil, da je društvo z veliko pozornostjo zasledovalo vse dogodke sokolskega življenja v lanskem letu in se tudi udeležilo mogočne sokolske manifestacije v Ljubljani. Nastopi, ki jih je imelo, so pokazali, da se sokolska ideja in misel razveseljivo širi tudi v severnem delu našega mesta in pronica vedno bolj na periferijo, kjer ima že sedaj Sokol častno število pripadnikov. V mestnem in periferijskem okolišu, kjer je Sokol Maribor III. spletel svoje gnezdo, pa delovanje ni lahko. Treba je mnogo truda in žilave odpornosti. In vse to zmaguje mlado društvo, ki si korak za korakom odpira sokolsko pot. Poročilo društvenega staroste je bilo z vidnim veseljem in odobravanjem soglasno sprejeto.

Po prečitani novoletni poslanici je podal tajniško poročilo br. Marjan Jarec. Društvo je imelo 12 rednih in 2 izredni seji upravnega odbora. Dopisov je prejelo 215. Udejstvovalo se je v različnih smereh in doseglo lepe uspehe pri telovadbi, kakor tudi pri prosvetnem in nacionalnem delu. Priredilo je tombolo, ki je gmotno dokaj dobro uspela, letni nastop pa je moralno dobro uspel. Priredilo pa je društvo tudi izlet v zvezi z nastopom pri Požavku v Krčevini. Udeležilo se je župnega izleta v Ljutomeru, župnega izleta na Sušaku, pohitelo je k Sv. Marjeti, v Ptuj, v Št. Ilj in v častnem številu pa se je udeležilo pokrajinskega zleta v Ljubljani. Pri župnih lahkoatletskih tekmah so člani dosegli lepe uspehe. Ob koncu svojega poročila je tajnik naglasil, da bi bilo potrebno čim složnejše delovanje, da bi bil porast in napredek ob koncu letošnjega leta še večji. Tajnikovo poročilo je bilo brez debate soglasno sprejeto.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal društveni blagajnik br. Janko Eferl, je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu 61.784 Din dohodkov in Din 60.877.90 izdatkov. Vse premoženje društva je ocenjeno na 77.939 Din. Aktiva znaša 78.845 Din, pasiva pa 31.400 Din.

Načelniško poročilo je podal društveni načelnik br. Lojze Ferš. Društvo je še mlado in je že v prvih početkih imelo težave z načelniki, ki so se zelo pogosto menjavali in je tudi v tem vzrok, da ni v tehničnem pogledu tako napredovalo, kot bi bilo to potrebno. Tudi se ni mogel vzgojiti kader vaditeljev, ki bi lahko samostojno vodili svoje oddelke. Telovadilo se je v šestih oddelkih in je pri društvu telovadila tudi vinarska šola. Vpisanih telovadcev je bilo 406, telovadkinj 326, naraščajnikov 258, naraščajnic 237, dečkov 327, deklic pa 498. Najboljša udeležba je bila v februarju pri članih, pri članicah in naraščajnikih v marcu, pri ženskem naraščaju v aprilu, pri dečkih v septembru, pri deklicah pa v decembru. Najslabši pa je bil obisk telovadbe pri članih v septembru, pri članicah v decembru, pri naraščajnikih v septembru, pri naraščajnicah v oktobru, pri dečkih v februarju, pri deklicah pa v septembru. V zadovoljivem številu pa se je društvo udeležilo lani raznih obveznih sokolskih izletov in prireditev.

Iz prosvetarjevega poročila, ki ga je podal br. Ivan Andrejčič kot predsednik prosvetnega odbora je razvidno, da je štel prosvetni odbor 8 članov in je imelo društvo 7 idejnih, 5 zgodovinskih, 1 zdravstveno in 2 predavanji o organizaciji in administraciji. Pred vrstami pa je bilo 11 idejnih, 5 zgodovinskih, 5 tehničnih in 5 drugih predavanj. Društvo je priredilo 2 debatna in 5 društvenih večerov.

Prav tako skrbno sestavljeno je bilo tudi poročilo društvenega matrikarja in statističarja br. Slavana Ribariča. Društvo je štelo ob koncu leta 457 pripadnikov, in sicer 160 članov, 72 članic, 24 naraščajnikov, 24 naraščajnic, 82 dečkov in 95 deklic. Med letom je pristopilo 9 naraščajnikov k članom, 8 naraščajnic pa k članicam. Po poklicu je imed članov 12 posestnikov, 17 obrtnikov, 26 učiteljev in profesorjev, 50 državnih nameščencev, 5 častnikov, 2 zdravnika, 53 dijakov, 63 privatnikov in 5 trgovcev. Zaobljubo je položilo lani v decembru 26 bratov in 18 sester. Na 6-mesečni poskušni dobi je bilo lani 65 bratov in 9 sester. Poskušnjo je prestalo 62 bratov in 4 sestre, črtanih pa je bilo 5 članov in 3 članice, odjavljeni so bili 3 bratje in 1 sestra. Skupno torej 88. Po stanju 1. januarja 1934. je ostalo na poskušni dobi še 8 članov in 4 članice.

Za dramatski odsek je poročal njegov predsednik br. Hvalec. Odsek se je osnoval ob lanskem občnem zboru pod vodstvom prosvetarja in je imel nalogo prirediti vsak mesec po eno igro na društvenem odru v šoli. S tem je hotel ojačit· sokolsko moč ter v ta namen pridobiti za to sposobne ljudi, ki bi imeli zanimanje in veselje do dramatskega dela. Uspeh pa ni bil takšen, kakor je bil zaželjen. Skupno je delovalo pri odseku 10 bratov in 6 sester. Uprizorjene igre so bile podane dobro in so publiko zadovoljile. Poročilo predsednika dramatskega odseka, kakor tudi vsa ostala poročila so bila soglasno sprejeta in se je po vsakem ponavadi oglasil k besedi le podstarosta br. Cvetko. Knjižničarka s. Zl. Limičeva je podala poročilo o stanju sokolske knjižnice, ki šteje skupno 228 knjig. Izrazila je željo, naj bi se knjižnica povečala, ker je bilo zanimanje v preteklem letu za knjige zlasti med mladino precej veliko. Poročilo gospodarja br. Erna Laha pa je podal društveni blagajnik.

Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen za starosto prof. Lojze Struna, za podstarosto šolski upravitelj Franjo Cvetko, za načelnika Lojze Ferš, za podnačelnika Slavko Trelec, za načelnico Lada Engelmanova, za podnačelnico Slavka Lagiševa, za prosvetarja Aleksander Koprivec, za tajnika Marjan Jarec, za blagajnika Janko Eferl, za statistika Slavan Ribarič, za gospodarja Erno Lah, za narodno-obrambnega referenta Stanko Derenčin, za socialnega referenta inž. Slavko Prebevšek, v odbor pa so bili izvoljeni: Marica Firstova, Stana Ribaričeva, Ivan Andrejčič, Friderik Degen, Leopold Šalda, Minka Rožmarinova, dr. Sentočnik, Lina Juteršnikova in Ivan Homer, za preglednike računov Anton Kurin, Franjo Škof in Dušan Poljanec, za društvenega novinarja pa Aleksander Koprivec.

Pred zaključkom občnega zbora je pozdravil občni zbor župni odposlanec br. Mačus, ki se je pohvalno izrazil o društvenem delovanju in želel, naj bi v letošnjem letu društvo posvečalo vse agitaciji, da bi pristopilo čim več otrok. Pohvalil je zlasti nekatere telovadce, ki so dosegli pri tekmah lepe uspehe in želel novi upravi tudi v bodočem letu čim lepših uspehov. Nato je društveni starosta zaključil lepo uspeli občni zbor s sokolskim: Zdravo!

Temeljne zahteve naših obrtnikov

RESOLUCIJA ZBOROVANJA SLOVENSKIH OBRTNIKOV V MARIBORU.

Na nedeljskem javnem zborovanju obmejnih obrtnikov, ki ga je priredilo »Slovensko obrtniško društvo« v Mariboru, je bila sprejeta soglasno naslednja resolucija:

Obremenitev davkoplačevalcev v mariborskem okrožju je dosegla izmero, ki je davkoplačevalci nikakor ne morejo trajno prenašati. Posebno težko se občuti dejstvo, da se predpis davkov ne prilagoduje spremenjenim razmeram. Možnost zaslužka je bila leta 1932. neprimerno manjša, kakor pa prejšnje leto. Kljub temu se pa davčni predpisi za l. 1933. niso prav nič znižali, temveč so se nasprotno še izdatno zvišali. Pri vsem tem pa se ne dovoljujejo nobene plačilne olajšave, ki bi bile nujno potrebne, da bi mogli davkoplačevalci brez večjih težav zadostiti svoji davčni dolžnosti. Z ozirom na ta dejstva prosijo obrtniki mariborskega okrožja slovensko parlamentarno delegacijo:

1. Da prepreči novo obremenitev gospodarsko šibkejših davkoplačevalcev v obliki, kakršno predvidevajo davčne novele, ki so predmet razprav v finančnem odboru narodne skupščine.

2. Da zastavijo vse svoje sile za to, da bodo pavšaliranja pridobnine deležni poleg podeželskih tudi mali obrtniki v mestih in trgih, pri čemur naj se smatrajo za male obrtnike tudi vsi oni obrtniki, ki ne zaposlujejo nad 4 kvalificirane pomočnike in ne uporabljajo motorjev nad 5 konjskih sil.

3. Da omogočijo po gospodarski krizi prizadetim davkoplačevalcem, ki ne morejo naenkrat zadostiti svojim dolžnostim in javnim obveznostim, odplačevanje teh obveznosti s primernimi plačilnimi olajšavami oziroma v obrokih.

4. Da preprečijo davčno prakso, ki bi v sedanjih, gospodarsko težkih časih uvajala davčne predpise v zvišani izmeri, dočim se gospodarske razmere rapidno poslabšujejo.

5. Da na vsak način preprečijo nameravano določbo, po kateri naj bi se za vsako prodajo v vrednosti nad 5 Din obvezno izdajali taksirani računi. Ohrani naj se dosedanji način in razmerje kolekovanja, ki pomeni za obrtnika že itak dovolj težko breme.

6. Industrijska podjetja naj omeje izdelovanje rokodelskih predmetov, ker so naši rokodelci povsem zmožni izdelovati vse, kar sedaj producira industrija.

7. Odpravi naj se izvrševanje rokodelskih obrtov v mariborski moški kaznilnici.

Ptuj

Prijava uslužbenskega davka. Delodajalci, ki plačujejo uslužbenski davek v davčnih znamkah, se opozarjajo, da pred ložijo najdalje do konca tekočega meseca davčne knjižice za uslužbenski davek svojih uslužbencev davčni upravi v Ptuju v pregled. Nadalje se opozarjajo delodajalci in podjetja, ki zaposlujejo povprečno nad 20 delavcev ter so začeli obratovati v letu 1933., da se javijo do 25. tm. davčni upravi zaradi plačevanja uslužbenskega davka vsak mesec v gotovini.

Oficirska čitalnica v Ptuju je priredila preteklo soboto v lastnih prostorih pustno maškerado »Noč na periferiji Ptuja«, katere se je udeležilo razen častniškega zbora veliko število civilnega prebivalstva; posebno mnogo lepih mask obojega spola. Dvorana je bila izredno okusno dekorirana in tudi godba iz Murske Sobote je pripomogla, da se je ta prijetni večer razvil v bratskem razpoloženju med vojaškim in civilnim prebivalstvom. Ob polnoči se je izvršila z listki volitev najlepših mask, ki so bile deležne lepih daril. Prvo darilo je dobila ga. Markovićeva, žena kapetana, drugo ga. Šarcova, žena podpolkovnika in poveljnika mesta, tretje pa gdčna. Jobova, poštna uradnica v Ptuju. Ples je trajal do ranega jutra in so se vsi udeleženci zelo laskavo izražali o lepi prireditvi častniškega zbora ptujske garnizije. Celo prireditev je vodil agilni predsednik častniške čitalnice kapetan g. Stojković.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrl najemnik Narodnega doma, gostilničar Pavle Dostal. Rodil se je 22. junija v Ljubljani, kamor je bil tudi pristojen. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Pokopali so ga v nedeljo 14. t. m. na pokopališču v Rogoznici. N. v m. p.! Preostalim naše sožalje!

Konjice

Iz delovanja JNS v konjiškem okraju. V Tepanju pri Konjicah je bil na praznik Treh kraljev ustanovni občni zbor občinske organizacije JNS. Na zboru je bilo prisotnih preko 80 mož, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem gg. notarja Rada Jereba, narodn. poslanca Karla Gajška in kmet. referenta Ivana Nemca. Po podanih poročilih se je izvolil odbor te organizacije z g. Gabrielom Kumerjem kot predsednikom. Sedaj ima okrajna organizacija v vseh občinah svoje občinske organizacije in razven tega še dve krajevni organizaciji in več poverjeništev. Tekom mesca januarja bodo še drugi redni občni zbori pri občinskih in krajevnih organizacijah. Občni zbor v Oplotnici je bil v nedeljo, 14. t. m. po prvi sv. maši.

Planinska postojanka na Pesku, last dravinjske podružnice SPD v Konjicah, se razveseljuje v letošnji zimi z izredno lepim in skoro stalnim obiskom koče. Zlasti je bila obiskana koča ob božičnih in novoletnih praznikih. Silvestrovo se je slovesno obhajalo ob prisrčnem razpoloženju številnih gostov iz Maribora in Konjic. Za dobro jedačo skrbi marljiva oskrbnica, toči se v koči izborno vino iz konjiških vinogradov. Ves čas, odkar je zapadel sneg, se vrši tudi smuški tečaj, ki se ga udeležujejo od časa do časa tečajniki iz Maribora, Konjic, Zagreba in celo iz Mitrovice in Beograda, ki so z razmerami v koči izredno zadovoljni. Za nedeljo, 21. t. m. je prijavljena zopet večja družba iz Konjic za obisk Peska.

Sv. Marjeta ob Pesnici

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 17. decembra je bila na marješki šoli proslava rojstnega dne Njeg. Vel. kralja, nato pa šolarska božičnica. Prireditev je otvoril šolski upravitelj g. Mirko Vauda s patriotskimi besedami, povdarjajoč velika dejanja našega junaškega vladarja za dosego našega bratsko složnega državnega življenja in trajnega miru, ki je tudi klic božičnih glasov. Učenci so nastopali z lepimi patriotskimi in nato božičnimi govori, deklamacijami, igricami in petjem, odrasli pa so uprizorili ginljivo igro »Pod božičnim drevescem« v režiji s. Zidanikove. Sokolski moški zbor je med odmori pridno prepeval primerne pesmi. Ob sklepu je bilo božično obdarovanje revnih otrok ter je bilo obdarovanih z raznimi oblačili nad 150 otrok, za kar se je zelo žrtvovala učiteljica gd. Leskovarjeva s pridnim sodelovanjem učiteljice ge. Kodričeve in ostalega učiteljskega zbora. Teden poprej so učenci priredili dve mični igrici »Snegulčica« in »Zlata riba« ter so prostovolin prispevki udeležencev te predbožičnice bili uporabljeni istotako za nakup božičnih daril revnim učencem. Zelo radodarne so se izkazali mnogi domači občani, ki so otrokom za božičnico darovali mnogo domačega peciva. Vsem tem bodo otroci ohranili najlepšo hvaležnost. Novo leto pa prinaša novih nalog in skrbi, ki jih upamo prenesti in izvesti v skupnem služnem prizadevanju.

Sokolstvo

Sokolska četa Sv. Marjeta ob Pesnici ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 21. t. m. po pozni službi božji v šoli. Člani in članice so vabljeni, da že po možnosti ob 8. uri pridejo v šolo k odborovi seji, kjer se lahko še o tem in onem posvetujemo za občni zbor. Udeležba občnega zbora je strogo obvezna in častna zadeva za vse člane in članice! Zdravo!

Sokol Maribor II. naznanja, da bo predpustna seja dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v šoli na Pobrežju. Bratje in sestre naj se te seje zanesljivo udeležijo. Zdravo.

Prva reševalna avtokolona.

V Monakovem je bila te dni organizirana prva posebna avtomobilska kolona za pomoč in reševanje ob priliki večjih nesreč ali katastrof. V tej avtokoloni je več kuhinj, ki lahko skuhajo naenkrat hrano za 50.000 oseb. Mimo kuhinj so urejene v avtomobilih sanitetne ambulance in operacijske »dvorane«. Avtokolona potuje lahko iz kraja v kraj z brzino 70 km na uro, kar je vsekakor rekord za kolone. Nemci najbrže pri ustvarjanju teh kolon ne mislijo samo na uporabo v mirnih časih.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman. 29

»Imela sem sočutjee s sestro Terezijo in njenimi tegobami.«

»Kako to?«

»Vam je to treba povedati? Zakaj ne? To je samo na čast sestri in dokazuje njeno naklonjenost do vas, boji se, da bo izgubila vašo naklonjenost in sem jo zaradi tega hotela pomiriti.«

Predstojnica me je poslušala, potem je pa resno in odločno odgovorila:

»Sestra Terezija. Jaz sem vas ljubila in vas še vedno ljubim; vi se ne morete priloževati zaradi mene in jaz ne zaradi vas, vendar si prepovedujem vsa očitanja. Mislite na sestro Agato,« pri tem se je obrnila proti meni, »to je ona visoka kostanjevka, ki sedi na koru vam nasproti. Ljubila sem jo, toda ko je prišla k nam sestra Terezija, sem jo morala zapustiti. Agata se je obnašala prav tako, kakor vi, zato sem bila prisiljena poslužiti se najstrožjih kazni, kar v nobenem primeru ne ustreza mojemu značaju, ker kaznujem samo tedaj, kadar je to neobhodno potrebno. Terezija, povedala sem vam, da si v teh stvareh ne dam prigovarjati, in ker me poznate, vas prosim, da me ne mučite in ne dražite. Vi, sestra Suzana, me pa spremite do moje celice.«

Odšli sve. Terezija nama je hotela slediti, toda predstojnica ji je ukazala, da ne sme zapustiti svoje celice brez njenega dovoljenja. Tako je za nama ostro zaloputnila vrata in izrekla nekaj besed, ki jih nisem razumela, ki so pa predstojnico tako razburile, da se je hotela vrniti, pa sem jo le pregovorila.

»Kaj bom dobila za to, če ti ugodim?« me je vprašala.

»Draga mati, mar imam sploh kaj, kar bi vam moglo ugajati?«

Zardela je in povesila oči, vzdihujoč kakor ljubimec ter me poljubila na čelo, tesno me prižemajoč k sebi. Od tedaj sem se zavzela za vsako redovnico, ki je kaj zagrešila. Za majhno naklonjenost sem mogla izprositi milost za grešnico, pa bil to poljub na oči, na vrat, na roko, ali največ na usta, kar je vse jemala predstojnica kot protiuslugo, poljubljajoč moja mlada rdeča usta, izjavljajoč, da je moj dih tako zdrav in jo osvežuje. Morala sem biti zares lepša kakor se mi je zdelo, da sem zaslužila taka laskanja. Moje čelo je bilo po njenih besedah belo in lepo oblikovano; moja lica nežna in rožnata; moja roka mala in sočna; moje grudi krepke in bele, kakor marmor; moje mišice polne in oble; moj vrat tako lep, kakor nobene druge redovnice. Gotovo je, da je morala imeti kak vzrok za vsa ta laskanja, pa je vendar vsekakor silno pretiravala moje telesne vrline. Često me je motrila s poželjivimi pogledi od glave do pet, kakor nisem videla prej še nobene ženske, in potem mi je dejala:

»Zares je velika sreča, da vas je božja modrost privedla v samostan, ker bi mogli biti mnogi ljudje zaradi vašega obraza vrženi v prekletstvo, in potem bi bili skupaj z vami na vekomaj pogubljeni, ker kar Bog dela, dobro dela.«

Na vratih njene celice sem se hotela posloviti, pa me je zadržala.

»Zares je že pozno«, je dejala, »prepozno, da bi mi pripovedovali o svojem življenju, pa pridite vseeno k meni in poučite me o igranju glasovirja.«

Šla sem za njo in sedla k glasovirju. Boječ se, da se ne prehladim, je vzela blazinico, mi jo dala pod noge in jih za trenutek objela z obema rokama. Med tem ko sem igrala, je malo razgalila moje obleko na vratu ter mi dala roko na gola ramena, tako, da so se konci njenih prstov dotikali mojih grudi.

Dihala je globoko, kakor da ji ne bi bilo dobro in njena roka, ki je spočetka ležala težko na mojih plečih, se je pobesila nenadoma kakor brez življenja, dočim se je njena glava pritisnila k moji. Živci so ji bili neverjetno občutljivi, imela je nenavadno živo občutje za glasbo, ker še nikoli nisem bila opazila pri drugem bitju tako intenzivnega delovanja tonov. Med tem ko sva se tako zabavali, je nekdo nenadoma močno potrkal na vrata. Predstojnica in jaz sva se zdrznili. V sobo je stopila strastna Terezija razpuščenih las in drhtečih usten. Prvi trenutek ni mogla zaradi razburjenja niti spregovoriti, marveč je naju samo pazljivo gledala, potem se malo popravila in se vrgla predstojnici pred noge. Skupaj ž njo sem prosila, da bi ji bilo tudi tokrat odpuščeno, toda predstojnica je odločno izjavila, da more biti to samo zadnjič. Skupaj sva zapustili celico. Prosila sem jo, naj bo previdna.

»Draga sestra«, sem dejala, »vi boste predstojnico tako razjezili, da vam niti moj upliv ne bo več mogel pomagati. Kaj vam je? Kaj naju obe naša mati ne more ljubiti?«

»Ne!« je odgovorila po daljšem oklevanju. »To ni mogoče, ona me ne more več ljubiti in zaradi tega sem nesrečna. Zakaj ste prišli v ta samostan? Tudi vi ne boste dolgo srečni, jaz pa bom morala obupati.«

»Velika nesreča je«, sem rekla, »izgubiti naklonjenost predstojnice, a še večja nesreča je zaslužiti to izgubo. Si mar ne morete ničesar očitati?«

(Dalje prihodnjič.)

Sport

Smučarski praznik v Mežiški dolini

Prireditve na Uršlji gori, v Guštanju in Prevaljah.

Preteklo nedeljo je priredil Smučarski klub Guštanj-Kotlje svojo 3. alpinsko tekmo v smuku z vrha Uršlje gore in s ciljem na trgu v Guštanju. Vedno, kadar se objavi, da bo po zimi oskrbovana ta in ta dan koča na Uršlji gori, tedaj vzvalovi ves smučarski svet Mežiške doline. Tudi letos so se začeli že v soboto zgrinjati od vseh strani tekmovalci v prijazni turistovski dom na Uršlji gori, ki je bil v soboto zvečer nabito poln. V nedeljo ob 8. uri je na vrhu pred domom spustil starter g. Enci prvega tekmovalca g. Tomažiča iz Guštanja. Po ostrih strminah in ovinkih so nato brzeli tekmovalci drug za drugim v dolino. Na preglednejših mestih se je trlo gledalcev, ki so z vidnim zanimanjem opazovali potek tekme. Na trgu v Guštanju pa je vsakega tekmovalca pozdravila godba in velika množica domačinov.

V gostilni Cvitanič je nato g. Tomažič razglasil sledeče rezultate: 1. Zdravko Štangl (SSK. Maraton) v času 42:01, 2. Egon Lettner (Rapid) 46:07, 3. Herman Stropnik (SPD Slovenigradec) 46:37, 4. Alojz Kraiger (SPD Prevalje) 47:04, 5. K. Voller (MSK) 47:05.

Tekma je v vsakem pogledu odlično uspela, za kar gre posebno zasluga gg. Magriču, S. Štanglu, R. Kotniku, Štoru in drugim. V nekaj malenkostnih primerih je interveniral tudi g. dr. Erat, ki velikodušno pomaga pri vsaki sportni prireditvi.

Popoldne pa so se začele zgrinjati od vseh strani smučarske množice v Prevalje. Izpred hotela Ahac je krenila večstoglava armada smučarjev in prijateljev zimskega sporta z godbo na čelu proti novi skakalnici. Z izredno požrtvovalnostjo svojega vodstva se je zimskosportnemu odseku SPD Prevalje posrečilo postaviti ob gornjem delu Meže lično skakalnico, primerno za tamkajšnje razmere. Dolgo naporno delo je bilo kronano s prvo večjo prireditvijo; bila je medklubska propagandna skakalna tekma, pri kateri so startali člani SPD Prevalje in Mežica, SK. Guštanj-Kotlje, MSK. in SK. Rapid iz Maribora. Kot sodnik je fungiral delegat podzveze g. Aljančič, od domačinov pa je pri organizaciji sodeloval g. upravitelj Avšič (predsednik podružnice in zimskosportnega odseka SPD), čigar zasluga je, da imajo danes Prevalje svojo skakalnico, da lje g. Močnik in drugi. Pokrovitelj tekme g. notar dr. Senčar pa je pred tekmo obrazložil številnemu občinstvu pomen skakalnice ter jo otvoril s tem, da je pretrgal trak.

Po tekmi je bila pri Ahacu objava rezultatov in razdelitev daril. Pri seniorjih je zmagal domačin Jožko Savorič 56.4 točk (12 in 12 50 m), drugi je bil Maks Golob iz Mežice, ki je dosegel 43.4 točke. Pri juniorjih je zmagal Boris Škapin iz Maribora s 46 točkami (13 in 13 m s padcem), drugi je bil Milko Vodenik 44.8. Pri naraščaju je zmagal Kristijan Voller pred Egonom Lettnerjem, od najmlajših pa je zmagal Franc Krasnik.

Zvečer je bil pri Lahovniku sestanek delegatov smučarskih klubov vse Mežiške doline in Slovenigradca, ki so sklepali o podrobnostih smučarske tekme, ki jo ti klubi priredijo v nedeljo 21. t. m. s startom v Kotljah in ciljem v Mežici.

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. Prihodnja odborova seja bo jutri, v sredo 17. tm. ob 20. uri v klubskih prostorih v Kolodvorski ulici 1.

Smučarsko prvenstvo ISSK Maribora. Na razna vprašanja, ki prihajajo na klub, javljamo, da bo klubska smuška tekma v slučaju ugodnega snega v nedeljo 21. tm. ob 9. uri dopoldne v terenu okoli Peker. Informacije in prijave v trgovini Sport-Roglič, Grajski trg 1. Načelstvo.

ISSK Maribor. Ker odhaja iz vrst našega kluba večletni agilni član g. kapetan Anton Novak po službeni dolžnosti v južne kraje naše države, pozivlja odbor vse člane kluba, da se udeleže poslovilnega večera, ki bo v četrtek 18. tm. ob 21. zvečer pri »Orlu«.

Novo pomlajevalno sredstvo

Po nekih vesteh iz Pariza je iznašel tamkajšnji ruski zdravnik dr. Javorski novo senzacionalno metodo pomlajevanja. Kakor zdravnik sam izjavlja, se je te metode posluževal nad vse uspešno že na več tisoč osebah, vsa terapija tega zdravnika pa je vsebovana v uporabi človeške krvi, ki se v majhnih množinah injicira ostarelemu organizmu.

Najprej je bila splošna sodba, da je ta vest gola izmišljotina, kakor nešteto drugih, ko pa jo je opisal dr. Javorski sam v povsem resnem znanstvenem društvu »Societé de Biologie«, so se pričeli intenzivnejše zanimati za to metodo tudi znanstveniki. Mimo tega je dr. Javorski izdal nedavno tudi publikacijo pod naslovom »Comment rajeunir?«, v kateri razlaga temelje svoje pomlajevalne terapije. Kakor smo že omenili, je sredstvo, v katerem je po trditvah dr. Javorskega tajinstvena pomlajevalna moč, kri popolnoma zdravih mladih oseb.

Ta kri za pomlajevanje pa ne potrebuje postopka transfuzije, da se prenese v žile »kandidata mladosti«, temveč zadostuje, da se ujame nekaj kubičnih centimetrov take krvi v aparat za vbrizgavanje, s katerim se nato prenese v telesno tkivo »intermuskularno« s preprosto injekcijo.

Take injekcije se ponavljajo napram vrsti in potrebi vsakega posameznega primera tolikokrat, dokler ne nastopi zaželjeno delovanje. Na podlagi navedene terapije nastopi kaj kmalu popolnoma vidna pomladitev pacienta. Dr. Javorski je preizkusil to metodo že na 3.300 pacijentih in se hvali s povsem konkretnimi dokazi v korist svoje metode. V zdravniških krogih je bilo že od prej znano, da delujejo transfuzije krvi pomlajevalno na ljudi, ki se jih poslužijo. Kljub temu pa metoda dr. Javorskega doslej ni bila znana, zlasti ne glede vidnih uspehov. Zato se pričakujejo nadaljnji podatki o tem postopku, s čimer naj bi se človeštvu odkril nov »vrt večne mladosti«.

Leningrad v številkah.

Število prebivalcev Leningrada je z letošnjim novim letom preseglo 3 milijone duš. V zadnjih desetih letih se je prebivalstvo mesta več kakor podvojilo, ker je ostalo leta 1922. v Leningradu le nekaj nad 1,200.000 prebivalcev. Leta 1913. je bilo popisanih v Petrogradu 1.360 zdravnikov, leta 1931. v Leningradu že 5.448 in preteklo leto celo 8.048. Šolskih otrok je bilo v leningrajskih osnovnih in srednjih šolah lani 305 000, od teh studira na 57 višjih šolah 73 000 dijakov, na 6 akademijah 57.000 in na 102 tehnikalh 40.000 slušateljev, dočim obiskuje razne strokovne tečaje za strokovno izobrazbo delavcev nad 125.000 oseb. Leningrajski listi so se tiskali leta 1932. v 326.000 milijonih izvodov, istega leta pa so izšli časopisi in knjige v 61.5 milijona izvodov. Izdatki v mestnem proračunu Leningrada so znašali lansko leto 417 milijonov rubljev.

Mali oglasi

Razno

JAVNA ZAHVALA.
Tem potom izrekam zahvalo gospodu dr. Verbnjaku v Mariboru za njegovo naklonjenost in pažnjo tekom moje operacije. Matija Mohorko, Ruše.

Lokal

LOKAL ODDAM
s 1. februarjem v Studencih. Aleksandrova cesta 5. 156

Prodam

HIŠA V MARIBORU
s tremi stanovanji kopalnico pri Glavnem trgu poceni na prodaj. Vprašati: Židovska ul. 8, Zidanšek. 160

Stanovanje

STANOVANJE
takoj oddam. Studenci, Frankopanova ul. 4. 157

IŠČEM STANOVANJE
2 sob in kuhinje, po možnosti v Meljskem okraju. Ponudbe pod »Sončno 52« na upravo lista. 161

DVOSOBNO STANOVANJE.
solnčno, v centrumu, oddam mirni stranki s 1. februarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 143

Službo išče

IZUČEN ZLATAR
brez vsakih sredstev in doma, ne po lastni krivdi, prosi za kakršnokoli službo. Ponudbe pod »Pošten in delaven« na upravo lista 87

Spomnite se CMD

Inventurna prodaja
zimskega blaga napol zastonj
Priložnostni nakup!
v Trpinovem bazaru

Od 2. januarja 1934
naprej se prodajajo po znižanih cenah iz inventure izločene 4964
spalnice in jedilnice
„Weka" Maribor, Aleksandrova 15
Proti jamstvu tudi na obroke in vložne knjižice!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: STANKO DETELA v Mariboru RADIVOJ REHAR v Mariboru Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik